

Kp. Magyar Nemzeti Múzeum
Zuckerkort VIII.

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési díjak: helyben negyedévre P 1-50
Vidékre és Ausztriába postán - - P 2-20
Külföldre egy évre 4 dollár. Egyes szám 12 fill.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RÓNAI FRIGYES
Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér.
Szövegközötti reklámbíró sora 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések díja előre fizetendő.

Helyes várospolitikát!

„Ne nézzük ölbetett kézzel az idők mulását, a várospolitika ne a pihenés jegyében folyjon, de elhamarkodott cselekvésekben se nyilvánuljon, mert a meggonkolerlan elhamarkodás mázra gondolatlan következményt hozt számunkra. Különösen veszedelmes, ha az elhamarkodás a város legfontosabb kérdéseiben mutatkozik s ezek nem a köz érdekeknek megfelelően készítettnek elő. Ha parancsolni vágyó koponyák terveiket a közönségre rá akarják erőszakolni, anélkül, hogy azokat lelkiismeretesen előkészítették volna. Ha ez a politika és ami ezzel összefügg meggonkolerlatlan sietséggel kivitelre kerül. Ha egyes emberek hiru nagyravágyása a természetes fejlődési lehetőségeket lehengerli és elpusztítja. Csak annak a várospolitikának van értéke, amely a köz kezdeményezéséből érik tetté s amely részvesznek s amelynek a gazdasági élet összes lehetőségei szolgálnak alapul. Amelyek nem mint diktátum, hanem mint a nép akarata jelennek meg.”

Érett megfontolásra valló, sok élettapasztalat, emberismeret szűrójén megtisztult aranyigazságok. Kinek lehetne ellenvetése vagy kifogása velük szemben?

Egyetértünk és helyeslünk, a gondolatokat megfelelően értékeljük, de helytelenítjük a gondolatok megnyilvánulásának mi-kéntjét.

A városnak autonómiaja van, a megyebiztos gyámkodásának ideje lejárt, a városi polgárok szabad akaratából megválasztott városi képviselők irányítják és intézik a városi politikát, akik teljes szólásszabadsággal tárgyalják meg az indítványokat és döntenek azok végrehajtását illetőleg. Sem hatalmi szó, sem kényszer nem befolyásolja őket, hogy ne a saját legjobb lelkiismeretük szerint a köz, a polgárság érdekeinek szem előtt tartásával gyakorolják megbízatásuk nyújtotta jogaikat. Érthetetlenek és időszertelennek kell tehát bélyegznünk azokat a figyelmeztető igazságokat, amelyek a fentebb idézett

— „Soha aktuálisabb nem volt Zrínyi Miklós példabeszéde az áfiumról és a maszlagról. . .”

Németh Imre országgyűlési képviselő az új sajtófőnök feladatairól.

A Nemzeti Egység Pártja hétfőn tartotta, az egész országban nagy érdeklődéssel várt pártértekezletét, amelyen vezetését várta. A pártértekezletet a nagyvilágban Gyula mondott nagyszabású beszédében, amelyen a NEP vezetésének felkérésére Németh Imre a községi kerület képviselője, üdvözölte az időközben kinevezett két új főispánt, majd nagyobb beszédében Mikecz Ödön dr. miniszteri osztályfőnököt, a miniszterelnökség sajtóosztály vezetőjét. A beszéd keretében Németh Imre a következőket mondotta:

— Pártunk vezetésének megbízásából az én igénytelen szavaim üdvözlik most Mikecz Ödön miniszteri osztályfőnököt, a kormányzat sajtópolitikájának új számadóját, Fernbach Bálint és Thuránszky Pál főispánokat — mint kedves, régi barátainkat —, de, akik na új méltóságuk díszében és új felelősségük terhél körül elbűnül és új felelősségük terhél körül elbűnül.

— A férfi barátság tiszta örökével üdvözölöm mindhármat igaz és őszinte lélekkel kívánom, hogy új és újabb munkát szívesen vállaljanak és energiókat sokszorozza meg nehézségek, megpróbáltatások és szeretőnk biztatását! Komoly szót kíván ma meg, egy pohárral alkalmával is az a szigorú,

keményebb, férfiasabb, huzakodást és huzakodást nem ismerő etika, amelynek talán kényelmellen, de erős páncéljába öltöznie a magyarságnak közzség minden tiszteletet és felelősséget hordozójának, ha azt akarjuk, hogy ne mindig legyen

olyan boldogtalan a magyar mint ma.

— Kétten közületek: Fernbach Bálint és Thuránszky Pál a magyar élet ősi várandószerének egy-egy bástyájára kerülnek. Arra kérünk Benneteket, hogy most, amikor innét elmentek a magyar vidék, a magyar falvak sötét téli éjszakájába, vigyék a szívetek melegét és agyátok tisztát, világító itéletét, a segítés fanatikusan elszántát magatokkal. . . Hajoljatok külsőre, félő és ápoló szeretettel fájatunk és nemzetünk végső, nagy erőtelisékére, a görnyedt magyar parasztra a föld nincstelen munkásai fölé; vigyázzatok, hogy a bástya, amelyen álltok ne öncélúan uralkodni akarjon a gondjaira bízott vidék felett, hanem a gondjaira bízott, védelt, hanem a népnek, a soha be nem teljesedett, utolsó, nagy magyar forradalom, a 18-as idők eszméjének szellemében

— És most engedjétek szíveteket, külön szóljak Mikecz Ödön barátomhoz, az új sajtófőnökhez, ne csak mint a párt hivatalos üdvözölje, hanem mint a magyar sajtó huzakodó munkatársának egyik szerény munkása, hanem főleg és elsősorban mint hajdani osztályos társ abban a nemzedéki munkában, amely a magyar élet erkölcsi, szellemi és gazdasági átalakításának — hogy úgy mondjam — laboratóriumi előkészítését kapta feladatul.

— Ha a vérségi nemesség kötelez, akkor szívesen jobban kötelez annak a szellemi lovaságának iratlan hagyományai, amely a magyar élet szerzetesi fogadalmát Mikecz Ödön is vállalta, amikor résztvett és hosszú

ideig irányító szerepet is vitt azoknak a fiatal, lelkes társaságoknak, egyesületeknek és kluboknak munkájában, amelyek az elmúlt évtized elején és közepén alakultak és amelyekben a ma már sajnos negyvenes generáció szellemi elitje vitázott, töprengött, tervelt és gondolkodott a magyar élet, és az átalakításának gondjait, őszintén kényszerűtől fűtve.

— Velünk szemben ellenséges és gyanakvó politikai atmoszférában, sőtét, rosszul vitázott kis helyiségekben, a nemzetpolitika és a gyökéres reformok nagy kérdéseim sokszor hajnalokig vitáztunk, rendeztünk az anketákat, írtunk és szerveztünk. Széchenyi István fiályaival keresgéltek össze a „ki nívelt emberföket”, akik egyforma öntudattal hordozták magukban a magyarországnak és Európának legjobb hagyományait.

— Bizonyára emlékszel rá kedves barátom, Mikecz Ödön, hogy a magyar öncélúság gondolatát mindig csak a legnagyobb magyar értelmiségében tudtuk elfogadni: a magyar öncélúságnak is magasabb értelmzést kell adni és a magyar öncélúság szolgálatában a legjobb magyar faji kválifikációk kifejlésztésével arra kell törekedni, hogy ezeknek a külvilággal büszkén és egyenrangúan illeszkedhessünk bele az európai népek koncertjébe. Es talán emlékszel rá, hogy mindig a gondolatunkkal mely ott volt a mélyeséges és teljes magyar demokrácia vágya. . .

— Az a vágy, amit a frontok rajonalaiból hoztunk magunkra, a frontokról, ahova a mi mezedékünk huszéves életének tiszta és ronlatlan energiáit vitte és ahol mint kis kápláruk, meg kadtj-előttek ott hevertünk ötvenéves népfelkelő csongrádi kubilukus, meg a tizenkilencéves somogyi parasztyerek között. Annak a benső és mélyeséges magyar testvériségnek szent szövetségét, az új vérszerződést, amit ott kötöttünk a magyar föld népével, semmiféle osztályérdek el nem törölheti bennünk.

— A frontoknak ez a nagy magyar testvérisége volt a mi világnézeti gyermekszobánk és ezért voltunk és vagyunk mi egy kicsit mindig forradalmárok a feudális, ipari és merkantil kiváltságoknak, monopóliumoknak ebben az országában, — népünk felszabadítása érdekében.

— A munkának az a multja, ami ezen a területen mögött áll Mikecz Ödön, — ismétlem — kötelez.

Ne felejtél el soha, ha lesz itt reform, ha lesz itt magyar átalakulás, akkor annak szellemi előkészítését a történelem nem a nagy társadalmi egyesületek és egyéb hangos mozgalmak pódiumos termeiben, hanem a mi kis laboratóriumaink közhelyében fogja megtalálni, ahol szellemi és etikai vértetésük sze-

és a közelmultban e városban megjelent újságcikk megállapításai tartalmazznak.

Mi nem ezt a módját tartjuk helyesnek a köz érdekében való tevékenységnek. Tegyük élénk és mozgalmássá a város parlamentjének életét. A városi képviselőknak módjukban áll a felvetett indítványokhoz hozzászólni, éljenek tehát ezen jogukkal, kifogásolják ott, a közgyűlés színe előtt azt, amit nem tartanak helyesnek egyes indítványokban, tegyenek ellenjavaslatokat, szóljanak hozzá a kezdeményezett tervekhez és adják elő ott, élő-

szóval saját elgondolásaikat. Ez mutatkozik helyes eljárásnak, célravezető eszköznek a polgárság érdekei szempontjából, a város fejlődésének előbbreviteléhez, valamennyiünk javának előmozdításához, de céltalan puska-porparlásoknak kell tartanunk azt a harcmodort, amely az indítványok örömtüzekeket gyújt, helyesnek a közgyűlésen, támogató hozzászólásával azoknak megfogalmazásához hozzájárul, azután zavartalanul hozzájárul, a gót betűk sülvénye mögüll, lövöldöz az indítványozók személye felé.

(sn.)

(Cikkünk folytatása a 4. oldalon.)

Németh Imre országgyűlési képviselőnk parlamenti beszéde a hitbizományi törvényjavaslattal kapcsolatban

„... meggyőződésem a hitbizomány és a nagybirtok rendszerének elvi ellenfelei közé állit“

„... az egyetlen védekezés erős, egészséges kis parasztbirtokokkal, a magyar akác szivós csemetéivel beültetni ezt a földet...“

A hitbizományi törvényjavaslat során, amelyet folytatódóan tárgyalnak a képviselőházban, Németh Imre, a kőszegi kerület országgyűlési képviselője pénteken nagyszabású beszédet mondott. A nagy hatást keltett beszédet alábbiakban közöljük:

Tisztelt Ház!

Ha végigtekintünk az előttünk fekvő törvényjavaslat parlamenti tárgyalásának eddigi felszólalásain, — különös, de igen jellegzetes momentumot kell megállapítani. Az összes felszólalók, akár a javaslat mellett, akár a javaslat ellen szólnak, a legkülönbözőbb hangszerelésben hangsúlyozták, de legalább is említették a hitbizományi rendszernek nem-magyar eredetét, a hitbizományi rendszer alapító intenciójának az öncélú magyar nemzet törekvések ellen irányuló tendenciáját és valamennyien utaltak arra a másfél-száz esztendő harcra, amelyet a magyar szellemiség legkiválóbbjai, köztük a soha be nem teljesedett nagy magyar újjászületési mozgalomnak, a negyvennyolcas időknek tragikus hősszáj folytattak ez ellen a rendszer ellen.

Lányi Márton igen tisztelt képviselőtársam állapította meg beszédében:

A magyar történelmi osztályok egy kategóriája kapta ajándékba a nemzeti jövedelem leghatalmasabb tényezőjének, a földjáradéknak ezt a grandiózis monopóliumát. — Néhány család, a maga fényének, jólétének és uralmi biztonságának századokra való biztosítását azért, mert a birodalmi gondolat habsburgi koncepciójának feláldozták a magyarság millióinak egyetemes nemzeti érdekeit.

Ismétlően többé-kevésbé kategorikusan ez volt ennek a parlamenti vitának egyhangú megállapítása

Már most önkéntelenül is felvetődik az a kényes kérdés: ha egy intézmény szellemét, bevezetésének eredeti intencióit, történelmi keletkezésének sőtét premisszáit ilyen egyöntetűen ítéljük meg, mi az akadálya annak, hogy ennek a testünktől, lelkünktől idegen institúciónak léte fölött ugyanilyen egyöntetűséggel pálcát törjünk és kimondjuk a hitbizományi rendszer teljes felszámolását.

Tisztelt Ház! Méltóztassanak megengedni, hogy én most mindenekelőtt ennek a ketségtelenül kényes kérdésnek vizsgálatával foglalkozzam, mert bizonyos, hogy a széles közvéleményben is el és torog ez a probléma, tehát válaszolni kell rá.

Egyedül a magyar történelem tanatmányozása adhatja meg a választ arra a kérdésre: miért volt eddig oly eredménytelen a hitbizományi rendszer ellen folytatott küzdelem,

annak dacára, hogy a másfél évszázados küzdelemben a magyar életnek majdnem minden kimagasló, reprezentáns szelleme ellene foglalt állást, de egyedül a magyar történelem komoly és lelkiismeretes studiuma adhatja meg a választ arra is, hogy

miért ütközik ma is szinte leküzdhetetlen akadályokba a hitbizományi rendszernek egy csapásra való felszámolása.

De az eddigi küzdelem eredménytelenségének oka, sajnos nem csak speciálisan erre a harcra korlátozódik, hanem minden más történelmi magyar harcra is vonatkozik. Méltóztassék végignézni a magyar történelmet, egész történelmünkön végigvonul a kényszerű kompromisszum motívuma, a teljes és szabad fejlődésre való nagy és erős vágy, amelynek maradéktalan teljesítését a pillanatnyi lét és megmaradás kedvéért mindig fél kellett adni.

Történelmünknek ezt a tragikus momentumát átvezetve megérthetjük, hogy Deák Ferenc — aki a múlt század harmincas éveiben a hitbizományi rendszer ellen folytatott küzdelemnek legenergikusabb és leghatározottabb harcosa volt, a 67-es kiegyezés után nem exponálta magát a hitbizományi rendszer ellen, sőt nagyon jól tudjuk, hogy éppen a kiegyezés utáni időkben keletkezett a hitbizományok nagyobb része, — sajnos igen jelentős mértékben azon a területen, ahol azután a megszálló hatalmak, népek, földéhségének és sovinizmusának terített asztalai lettek.

Deákék harcának eredménytelenségét az a kényszerű, közjogi természetű kompromisszum okozta, amely természetesen megerősítette a hitbizomány áldásaiban részesülő aulikus familiák pozícióját, úgy, hogy ezek a megerősödött, sőt újonnan épült pozíciók játszottak meg tudtak küzdeni a közvélemény nyomása alatt készült, különböző reformáló javaslatokkal.

Ma, a hitbizományi rendszer ellen megnyilatkozó, hogy úgy mondjam már történelmi tradícióvá vált, közhangulat érvényesítésének ilyen közjogi, vagy alkotmányjogi akadályai nincsenek. De van annál inkább más. Nem tudom nem-e súlyosabb akadályok ezek a mostaniak, mint voltak a száz évvel ezelőttiek.

Mert mi a helyzet ma, a száz év előtti helyzettel szembeállítva?

Száz ével ezelőtt a hitbizományi rendszer elleni küzdelem csak egyik taktikai része volt annak a nagy hitelpolitikai harcnak, amelyet, mint az angol mintájú liberális gazdálkodás eszmevilágának, alapvető, stratégiai követelését, vállvetett erővel vívott a harmincas évek magyar titánjainak triászja, Széchenyi, Kossuth és Deák. Ez a harc egyformán folyt a hitbizományi rendszer, az ősiség és a régi magyar perjog ellen. A harcban ott állott az ébredő, fiatal nacionalizmus duzzadó öntudatának hordozója, jófor-

mán az egész és akkor még anyagi erejére és függetlenségére támaszkodó nemesi középosztály és olyan ragyogó szellemiség, olyan gazdag, korszerű, európai műveltség volt tarsolyában, amilyent a magyar történelemnek talán egyetlen korszaka sem tud felmutatni.

Az a diadalmas, forradalmi lendület, amely végül is eldöntötte a harcot és amelyben elbukott az ősiség és az ősi perjog, bizonyára eltörölte volna a hitbizományi rendszert is, ha mámoros utját meg nem szakítja a 49-es tragédia.

Egészen természetes, hogy a nemzeti önállóság harcának tragikus bukása után a győzelmes birodalmi gondolat a 48-as és 49-es vívmányoknak azt a részét, amely a vele szemben rebellis nemesi középosztály gyengülését jelentette nem változtatta meg a hitbizományi rendszert azonban fenntartotta, sőt erősítette.

A hitbizományi rendszer tehát megmaradt és most itt állunk vele szemben még ma is és bár ma már nem áll mögötte a dinasztikus istápolás és védelem, mint a múltban és bár a rendszer teljes lebontása mellett szóló argumentumok ma erősebbek, mint volt Deák Ferenc ragyogó jogászai, vagy Széchenyinek és Kussuthnak hitelpolitikai okfejtései. A rendszer lebontása, ismétlem, ma talán nagyobb nehézségekbe ütközik, mint akkor. A mi mi argumentumaink a történelem tragikus fordulatai által produkált tények és nem annyira jogi érvűk, mint inkább nemzetpolitikai természetűek. Es ezeknek a súlyukban megnövedett argumentumoknak llenére is meg kell állapítanom, hogy

az a törekvés, amely elvi alapon a hitbizományi rendszer, de ezzel kapcsolatban általában a mammutbirtokrendszer lebontásának híve, alig kerülhetett volna tragikusabban tornyosuló akadályok elé, mint ma.

Tisztelt Ház! Alig hiszem, hogy sokan akadnak politikai barátaim között, akik ezt a megállapítást több jogosultsággal tehetné meg, mint szerény személyem Mert akármilyen szűk körben is, de

bizonyára ismeretes az a legbensőbb meggyőződésem, amely engem is a hitbizomány és a nagybirtok rendszerének elvi ellenfelei közé állit.

Ez a meggyőződés, hogy úgy mondjam magasabb, elvi elfogultság természet-szerűleg tölem is azt követeli, hogy az elvi elgondolás gyakorlati megvalósításának minden lehetőségét és minden akadályát a legna yobb makacssággal és a fanatikus hittel kutassam.

Ennek a kutatásnak eredménye előbbi megállapításom, amelynek okfejtését bátor leszek a tölem telhető világossággal kifejtteni.

Az argumentumok, amelyek a hitbizományi rendszer, de vele együtt általában a mammutbirtokrendszer lebontására irányuló köve eést támogatják, már elég szép számmal felvonultak ebben a vitában. De én mégis

különös hangsúlyozással szeretnék rámutatni, ha ismételve is, szerény meggyőződésem szerint a legdöntőbb szempontokra, a népesedéspolitikai, a nemzetbiztonsági argumentumokra és csak sorrendben, de nem utolsó sorban utoljára népünk nagy középeurópai hivatására való felkészítés szempontjára, mert erre a feladatra való ránevelésnek eszközei között feltétlenül a leglényegesebb a helyes földpolitika és az ezzel együtt járó gazdaságpolitika.

— Mindenekelőtt legyen szabad ennek a kérdésnek népesedéspolitika fontosságát megvilágítanom. Mindnyaján tudjuk, hiszen a vita folyamán többször utalás történt rá, hogy a Csonkaország területén megmaradt hitbizományoknak óriási hanyada a Dunántul területére esik. Az összes csonkaországi hitbizományok ke-
reken 820 ezer katasztrális holdjából a Dunántul területére esik 602 ezer hold. Objektíven meg kell azonban állapítanunk azt is, hogy a Dunántulon fekvő hitbizományi birtokok területe nem éri el a Dunántul földterületének 10 százalékát sem. míg a többi, többé-kevésbé ugyancsak kötött, ezer holdon felüli nagybirtok további 33 százalékot foglal el, úgyhogy a Dunántul területének több, mint 40 százaléka van a többé-kevésbé kötött birtok tulajdonában. Már most ha azt vizsgáljuk, hogy milyen hatása van ennek a birtokmegoszlásnak a népesedés természetes szaporodására, akkor egyenesen megdöbbentő képet kapunk, ha a Dunántul népesedési statisztikáját nem apró részleteiben, nem a nagybirtokokhoz közel, vagy távol eső részletek népesedési viszonyainak megvizsgálásával, tekintjük, hanem nagy távlatból, mondjuk 50—60 év egész eredményét összehasonlítva olyan más országrészek népesedési viszonyaival, amelyekben a nagybirtokrendszer korántsem olyan fejlett és erős, mint a Dunántulon. Csak három számot mondok. Az elmúlt hatvan esztendőben 1870—1930-ig a Dunántul népessége összesen 38 százalékkal gyarapodott. Es ugyanezalatt az idő alatt az Alföld népessége 109, a Csonkaország Dombos-Felvidékének népessége 78 százalékkal szapor-

dott. És ha most tekintetbe vesszük még azt is, hogy nem a Dunántul népe volt az, amely a háborúelőtti nagy amerikai kivándorlás veréből elcsurgó legnagyobb masszáját adta és nem a Dunántul népe volt az, amelynek egyéb, belső viszonylatban való kivándorlási különbözete a legnagyobb, mert ebben a tekintetben az Alföldnek is, a Dombos-Felvidéknek is nagyobb a vesztesége, akkor tökéletesen előttünk áll a nagybirtokrendszernek az egészséges népesedési politikára való mérhetetlenül kártékony hatása.

Es ha most ezzel a kérdéssel kapcsolatban éppen csak érintem azt a kérdést, hogy éppen a Dunántul területe az, ami megmaradt csonkaságunkban, ahol egyedül lehet beszélni nemzetiségi kérdésről és éppen csak megemlítem azt, hogy sajnos a Dunántul jelenti a magunk fájdalmas csonkaságában azt a problémát számunkra, amit jelentett Nagymagyarország számára Erdély problémája, ha itt most nem is dolgoznak Albina bankok, de annál erőteljesebben alakul ki mindig jobban es jobban nem a magyar érdekeket szolgáló termelő-szövetkezet rendszerre burkolt gazdaságpolitikai szervezkedés, akkor rámutattam a nagybirtokrendszer egy másik sarkalatos hibájára is. Mert

mindezek ellen az említett momentumok ellen az egyetlen védekezés erős, egészséges kis paraszti birtokkal, a magyar akác szivós csemétéivel beültetni és betelepíteni ezt a területet minden eseteleges földcsuszamlás veszedelme ellen.

Mert nem hallgathatom el azt a legutóbbi tragikus élményemet, ami intő példa lehet mindannyiunk számára, azt az élményt, ami legutóbb, a karácsonyi ünnepek és az esztendő fordulójának idején történt a jugoszláviai megszállt Bánát területén való látogatásom alkalmával döbönt belém. Egyik legnagyobb bánati elszakított városunk határában beszélgettem magyar kubi-kusokkal, akik elmutattak a végtelen síkság, zsiros, gazdag földjének négy tája felé és megmutatták: „ez a föld uram most mind a miénk lehetne, de nem jutott számunkra egy morzsa sem belőle, mert régi uraink, 40—50 ezer holdak urai, elmentek, az új urak mindent maguknak foglaltak és nem maradt más számunkra csak a földönfutó nyomorúság.” Valóban az a helyzet ma, hogy odaát magyarság és proletárság egyazonos fogalmak.

Es éppen ezek miatt a fájdalmas tanulságok miatt nem szabad nekünk ezt a kérdést, a földbirtokpolitikai kérdést egyedül és kizárólag olyan termeléspolitikai szemüvegen nézünk, mint ahogy ezt Roszner István igen tisztelt képviselőtársam tette. Ő kétségtelenül a mezőgazdasági termelés intenzivitása érdekében félti a könnyebben üzemeltethető, tehát üzletpolitikai szempontból jobban hasznosítható nagybirtokrendszerű gazdálkodást. Ez a szempont azonban nem teljesen azonos a nemzetpolitika egyetemes érdekeivel. Nem akarok itt vele erről a kérdéstről vitába szállni, csak egyetlen megjegyzésére szeretnék reflektálni. Ő a kis parasztságok extenzív gazdálkodásában is lát egy ágazatot, amely például külkereskedelmi szempontból is igen rentábilisnak mutatkozik, ez a baromfitermesztés. Ő hajlandó ezt feláldozni az üzemi intenzitás fokozása kedvéért. Roszner István bárónak, aki pedig igen olvasott és tájékozott ember, bizonyára tudomása van arról a nagy konjunktú-

ról, amely egész Európában most alakul csak ki, mely konjunkturának éppen a baromfi és a kertgazdálkodás terményei a fő cikkei. Ez a konjunktúra nem átlagjellegű, mert okozója az az általános életrendi átalakulás, amely ma végigvonul az egész fehér civilizáción és amelyhez szervesen hozzátartozik a táplálkozás forradalma is.

En azt nem állítani, hogy ez valószínűleg magyar szerencse és magyar konjunktúra, mert talán egész Európában nincs meg egy ország, amelynek eghajlati, termoföldje és egyéb viszonyai megfelelőbbek lennének a kertgazdálkodási, a gyümölcs-termesztési, a baromfitermesztési feltételeknek. De van még egy szempont, amely az üzemeltetett nagy gazdaságok rendszere ellen szól, ez pedig az, hogy az ilyen üzemeltetés és a rentabilitásra való törekvés azt a veszedelmet rejti magában és a gazdat arra teszi hajlamossá, hogy minél kevesebb emberi munkaerővel dolgoztasson. Főve tesszük azt az embertelenséget, amely ebben az országban még sokáig nem lesz felesleges. Nincs más út a számunkra, miután mi sajnos nem foglaltunk a magunk számára Abessziniát, mint egyedül az az út, amely ezekkel a kérdésekkel, a nagy kérdésekkel, a nemzetpolitika legmagasabb szempontjait érintő logikailag szak- és esszé-irodalom igen szellemesen a belső gyarmatosítás útjának nevez.

Ennek az utnak lenne első lépése az előttünk levő utómozonyi reformjavaslat.

Es most itt vissza kell térnem korábbi megállapításomra, hogy soha nem tornyosultak ennek az utnak elebe olyan kemény és nehéz akadályok, mint most, amikor a felsorolt és fel nem sorolt súlyosabbal súlyosabb argumentumok a legparancsolóbban követelnek ennek az utnak minél gyorsabb-tempoju megvalósítását.

Tisztelt Ház! Méltóztatnék megengedni, hogy röviden rámutassak ezekre az akadályokra, amelyeket két csoportra osztok.

Az első csoportban szerepelnek a külső akadályok,

az erőrendszer, amely a reformokkal szembeállott. Talán merészek hangzik az a kijelentésem, hogy

ezt az egész mammut-nagybirtokrendszert ma teljes erővel védi és támogatja az a speciálisan keletközépeurópai jellegű, különleges kapitalisztikus rendszer,

amit egyik igen tisztelt képviselőtársam nagyon találóan monopol-kapitalizmusnak nevezett, amely alapjában véve és gyökerében ennek a nagybirtokrendszernek köszönheti létét és kifejlődését. Erről a kérdéstről érdemes volna egy külön tanulmányban értekezni és kimutatni azt, hogy a monopol-kapitalizmus, főleg a nagybirtokrendszer által adott nagybirtokleti lehetőség által hogyan ereszte gyökereit a földbe, hogyan támaszkodott ehhez az egész rendszerhez és ennek ez egész rendszernek monopolisztikus szellemétől inspirálva, hogyan szerezte meg elsősorban a merkantil monopoliumokat és az ipari monopoliumokat. Itt csak röviden utalni szeretnék a magyarországi gabona- és marhakereskedelem, a cukorgyártás, a szesztermelés és egyéb sok más monopolisztikus, vagy mondjuk magyarul valóban hitbizományyszerűen alakult történetére és strukturájára.

A gyökeres reform másik akadálya sajnos tragikusabb, mert magának a megváltandó népnek, nemzetnek anyagi és erkölcsi állapotában van.

Minden nagy és gyökeres reformot csak erős nemzet valósíthat meg. En

ezt az erőt természetesen anyagi és erkölcsi komponenseiben együtt látom, de talán nagyobb hangsúlyt helyezek az erkölcsi komponensre. Az ilyen hatalmas és melyreható reformokhoz az szükséges, hogy az egész nemzet kollektív erkölcsi ereje feszüljön meg, hogy az egész nemzet minden rétegében legyen meg az elszántság egy nagy és hosszú időre szóló önfeláldozásra, önmegtagadásra és ebben az önmegtagadásban egyértelműen részt kell vennie azoknak a ömegeknek, amelyek a reformok áldásaiban részesülnek és azoknak is akiknek számára a reform egyenlően áldozatot jelent. Sajnos azt kell mondanom, hogy ezt a nagy, egyetemes önfeláldozásra és önmegtagadásra való hajlamot talán éppen különböző történelmi sorscsapások következtében beillott meggyengülésünk miatt nem látom kellőképpen biztosítottak.

Ez a közhely azonban nem jelentheti azt, hogy a reformtól visszariadjunk. Ha nincs is meg most bennünk az az erő, amelynek lendülete talán aránylag rövid idő alatt megvalósíthatná a monopoliumoknak és kiváltságoknak olyan mertekű lebontását, a nyent a magyar faj és nemzet jövője érdekében kívánna osnkat tartanunk, szíves elszántsággal haladunk keli elé a cél felé. Erősítünk, szisztematikus rendszerrel talpra kell állítanunk a legyongult szervezetet, fejlesztenünk az élet teljes igényesére való hajlandóságot. Munka, munka é munka ennek az utnak minden méterrelje a népnevelés terén, a talu egészségügyi viszonyainak rendezése terén, az adópolitika terén, az utépítés terén és nemzeti, meg állami életünk minden területén, de legfőképpen talán penzpolitikánk terén, ahol meg kell találni a modort arra, hogy ennek a munkának eszköze és szolgája a pénz előteremtődjen.

Ezt a hitbizományi javaslatot, amelyet őszintén szólva csak a kezdet szándéka miatt említek, de mer tudom azt, hogy minden indulásban a kezdet a legnehezebb és mert merlegeltem a nehézségeket, abban a reményben fogadom el, hogy a következő lépés határozottabb és keményebb lesz.

Németh Imre országgyűlési képviselő kerületében.

3, 4, és 5-én fogad a képviselő.

Németh Imre a kőszegi kerület országgyűlési képviselője február hó első napjaiban Kőszegen tartózkodik. A képviselő kőszegi tartózkodásával kapcsolatban a Nemzeti Egység kerületi választmányi ülést tart február 3-án délután fél 5 órai kezdettel a városi tanácsstermében, amelyen a kőszegi szervezetek elnökei, titkárai, valamint a kőszegi választmány tagjai vesznek részt.

Ugyanaznap este 8 órakor a Bálház eltermében társasvacsorát rendeznek Németh Imre országgyűlési képviselő tiszteletére. A vacsorán való részvételre jelentkezéseket a Nemzeti Egység központi irodája fogadja el. Vacsorajegy 1.20 P. A partivacsora keretében a perényi verbunkosok, akik budapesti szereplésükkel országos hírnevet szereztek maguknak, bemutatták magyaros táncművészetüket.

Február 3, 4 és 5-én fogadónapokat tart a képviselő. Délelőtt 11 és 1 óra között a Nemzeti Egység központi irodájában, a városházán, fogadja azokat, akik vele személyesen óhajtának beszélni. A torlódás elkerülése végett a Nemzeti Egység elnöksége felkéri mindazokat, akik személyesen óhajtának beszélni Németh Imre országgyűlési képviselővel, jegyeztessek elő magukat a Nemzeti Egység városi irodájában legkésőbb február 2-án déli 12 óráig. A fogadás sorrendjében állapítják meg.

Eladó szabadkézből:

Egy hegy a Steiner-dülőben,
" " Schützengrabenben,
" " Schneller-dülőben
(5 perc távolság a várostól)

Cím: Gyöngyös-utca 14.

UJ LEXIKON

6 kötet

Minden sorát szakemberek írták

DANTE-PANTHEON KIADÁS

rint szelektált fiatalok, sok Mikecz Odön — dolgozott alakított és hatott a magyar jövőre.

Mint a kormányzat sajtópolitikájának vezetője döntő szereped lesz a legnagyobb közvéleményi formáló erő, a sajtó irányításában. Mindnyájan tudjuk: ha van terület, amelyen van reformálni való, akkor ez a sajtó területe. Óriási munka vár rád ezen a területen.

— Ne feledd el, hogy most, mikor a magyar élet átforgulását gyakorlati, politikai területen is szerepet vállalunk, felelősek vagyunk multunknak és annak a nívónak, amely a mult elméleti munkáját jellemezte.

— A társadalmi és termelési rendszerben atalakuo világ ideológiai zűrzavara nálunk sajnos lokozott hatáskörben jelentkezik. Eppen ezért *soha aktuálisabb nem volt Zrinyi Miklós példabeszéde az újumról és muszagról. Soha jobban nem kellett vigyáznunk arra, hogy keleti újumról mergezett állapotunkban a muszagról orvosságunk ne nezzük.*

— Es ezért abban látom legfőbb feladatodat: a magyar sajtót — hatáskörében — úgy irányítsd, hogy a magyar élet-atalakulásának szolgálatában kifejtendő propagatív működésében mindenkor a magyar szellem, a magyar erkölcs, a magyar karakter és történelmi fejlődés legbensőbb törvényei dirigálják.

— Ehhez a munkához kívánom Neked a magyarok Istenének erősítő segítségét és Lelkének világosságát!

A nagynatasu veszedre Mikecz Odön sajtófőnök válaszolt. Többek között ezeket mondotta:

— A magyar élet ősi várend-szeréről beszélt N e m e t h Imre, s em, aki eddig életem jó részét ennek a várendszernak falai alatt töltöttem el, tudom, hogy e falak köveiről egy verben es tuzben eldőlött ezredév kemény küzdelmeinek tanulságai szólnak felénk. Az ősi főispáni szek felett ma a boldog munka keresztye ragyog. De keresztye is ez a munka, mert az őmeidek, a túltengő partikularizmus, az alacsony ösztönök és sötét koponyákra számító demagógia hinarjáját kell magáról letépnie, hogy utat vághasson a jövőnek.

— Nem tűzhatjuk annak a nemzedéki munkának jelentőségét, amelyről N e m e t h Imre megemlékezett, de ez szükségtelen is volna. Az a nemzedék, amelynek én is tagja vagyok, ha új színt, új tartalmat, új gondolatot is hoz a magyar közéletbe, minden gyökérszállával a magyar mult nemese tradícióhoz fűződik.

— Én gyűlölök mindent, ami becsületes magyar törekvéseket egymás ellen ugraszthatna, mert gyűlölöm az intrikat. Meggyőző desem, hogy a magyar sajtó önmagától emelkedik arra a vonalra, ahol a magyar szellem, magyar erkölcs és sajtánk történelmi fejlődésének legbensőbb törvényei fogják csak irányítani.

Mikecz Odön beszédet általános nagy tetszettel fogadják a párttagjai.

Háziasszonyok! Megjelent a Dr. Oetker gyár ötödik kiadású főnyelvi napirendi receptkönyve, melyet kívánságára bárkinek ingyen elbérmentve küld: Dr. OETKER A. Tapszerművek Budapest VIII., Conti-u. 25. Sütepor és vanilincukor ára most levelenkint 12 fillér.

Gépirást jutányosan vállalok. Cím a lapban.

A kereskedelmi miniszter Közeg idegenforgalma érdekében.

A Nemzeti Egység közegkerületi szervezete több beadvánnyal fordult a mult év folyamán a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterhez, hogy Közeg városba, mint nyaraló- és üdülővárosba utazók részére vasuti valamint egyéb kedvezményeket engedélyezzenek. Ezen beadványokra a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter válasza a napokban érkezett meg a Nemzeti Egység közegkerületi szervezetehez. A hosszú negy oldalas levelben a miniszter kimerítően válaszolt a hozzá intézett kérdésekre és kérésekre. Nem teljesíthető az a kérés, hogy a Közegre utazók ugyanolyan utazási kedvezményekben részesüljenek, mint a balatoni üdülőhelyek és a Velencei-tó melletti nyaraló városok. Kijelentette a miniszter, hogy abban az esetben, ha Közeget gyógyhellyé minősítik, ugyanolyan kedvezményekben részesítik mint Lillafüredet.

A Sopron vármegyei közlegekről a Sopron város részére fennálló menetkedvezményekről a következőképpen ír a miniszter: —Ezek a kedvezmények nem annyira Sopronnak, mint inkább a Sopron városától tavolabb eső egyes sopronvármegyei közlegek részére engedélyeztettek azon okból, hogy mód es alkalom nyújssak arra nézve, hogy ezen közlegek lakosai ne a hozzájuk legközelebb fekvő es díjazásban is sokkal olcsóbb Vas vármegye székhelyére Szombathelyre, hanem saját vármegyéjük székhelyére Sopronba utazhassanak jutányosabban.

— De egyébként is a kertmenetkedvezmények Közegre való netáni kiterjesztése esetén oly hivatkozási alap teremtetnek, amely számos vidéki város érdekeltisége részére is hasonló igénytamasztásra nyujtana alkalmat, aminek kielégítése elől az egyenlő elbánás alapján aligha lehetne elzárkózni.

— A meglevő vasuti kedvezményeket a minisztertanács és a 33-as bizottság határozata értelmében kiterjesztési nem lehet, sőt azok fokozatos horlátozást irtak elől.

A fileres vonatok ügyében az államvasutak mindig tekintettel voltak Közeg városának különleges helyzetére es ebből tolyolag már ezideig is több

filleres gyorsvonatot állítottak be programjukba, mint amennyit más hasonló népességű városba tervbevettek.

Az Árpád-sínautobusz beállításakor lesz tárgyalható, ha több ilyen típusu járóművel rendelkezik az államvasut.

A budapesti közvetlen kocsik beállításának kérdését a jövőben is szemelőtt tartják.

Az autóbusszjárattal kapcsolatban a következőket válaszolta: „A m. kir. államvasutak közuti gepkocsiszeme (MAVAUT) arra, hogy Közeg telep-hellyel egyfelől Bozsokra, másfelől Lövőre rendszeres autóbussz közlekedést rendezzen be, az engedélyt már elnyerte es a szóbanforgó járatokat részben már meg is indította. A MAVAUT-ot egyébként utasítottam, hogy a köztegi es Közeg környéki autóbussz közlekedés fejlesztésére, ha az előfeltételek meg lesznek, javaslatot tegyen.

— Közeg város idegenforgalmi jelentőségével tisztában vagyok es illetékes közlegeim a város vezetőségével már ismétellen a helyszínen is tárgyalásokat folytattak. Az idei költségetes keretben azonban Közeg anyagi támogatása mar nem valósítható meg, foglalkozom azonban azzal a tervvel, hogy Közeg támogatását a jövő évi költségvetésbe beiktassam. Szükségesnek tartanom azonban, ha a Nemzeti Egység Pártja kerületi szervezetének vezetősége a város vezetőségével egyetértőleg bejelenténe nekem fontossági sorrendben azokat a munkálatokat, amelyek a kormány támogatására érdemesek.

Végül a közeg-sopronlövői-terfőszentmiklósi utzakasznak modern autóútba való kiépítésére irányuló kerelmükre vonatkozólag közlöm, hogy a főközuti hálózat megállapításakor a szóbanforgó utzakasz a harmadrendű utak kategóriájába sorolható es ennek az utzakasznak átépítését az építési tervbe fedezet hiányában nem vétehettem fel, azonban addig is, amíg lehetőség nyílik újabb utépítkezésekre, a jelenlegi ulburkolat jókarban való fenntartására súlyt helyeztetek.

Mi ujság volt félévszázaddal ezelőtt városunkban?

A január 22-iki szám vezércikkirója az alábbiakat közli: A magas kormány es utána a megyék kiadták rendeleteiket, hogy a gyümölcsfajenyesztés előmozdítására minden közseg köteles fajsikolat allítani es azt iskolája rendelkezésére bocsátani, hogy ennek növekedési a kellő gazdasági — es kertészeti oktatásban részesülhessenek. Ha a kormány vagy a megyei képviselőtestület a fajsikolák megvizsgálására szakértő, ügybuzgó es lelkiismeretes megbizottakat küldne ki a közsegekbe: meggyőződhetnek róla, hogy a hatóság ez ügybeni intézkedései fogantatosítva eddig nem lettek, mert nincs ki a rendelkezései engedélieskednek, mivel ebben mulasztásaiért az illetékes közseg felelősségre nem vonnattak. Mivel a gyermekek nem részesülhetnek a szükséges kertészeti oktatásban, nagyon kevés embert lehet egy-egy közsegben találni, kik lehetnének a gyümölcsfaj nemesítéshez. Meg is van ennek szonoru eredénye... Tekintve tehát, hogy a gyümölcsfa-

tenyestés által népünk vagyonosodását nem kis mértékben mozdíthatjuk elő, igen üdvös dolog volna, ha illetékes hatóságaink intézkednének, hogy a közsegek a fajsikolákat mindenütt állítsák föl es annak jókarban tartására gondoskodjanak; az engedetlen közsegek eljárásagánál pedig szigorú felelősségrevonás, sőt kemény büntetés által is iparkodnának a felsőbb rendelkezések tiszteletét megszerezni. Rédl Ferenc

Templo m r a b l a s. Nagy gonosz-tettet követelt el mult kedden egy nagastermütü es magyaros öltözetü (szürke nadrág, sötétkabát, pörge kalap) egyen, ki a helybeli katolikus piébánia templomban közvetlenül a 9 órai mise után két perselyt feltört es az abban talált pénzt, mintegy 7-8 forintot elrabolt. A jómadarat többen látták a templomban, hol észrevétlenül üzte galád mesteriséget es onnan ki is jönni, de mire rájöttek gonosz tettere es keresők, már hull helyét találták mindenütt. Sokra viheti még a gyönyörűség!

A siker utja.

Most száz éve született Andrew Carnegie, aki igazán hivatott arra, hogy az emberiségnek útmutatást adjon arra, hogy lehessen es kelljen a siker utján járnia. Hiszen ez a skót gyerek egyszerű kisvárosi takács fiának született s karrierjét mint táviratkihordó kezdette meg. De aztán vasakarrattal, maganuton addig képezte magát, amíg táviratíró lett, majd vasuti tükárrá lett. Halálócsi-részvényekkel kezdett spekulálni, majd acélgáros lett s végül mint Amerika egyik leggazdagabb embere halt meg. Halála előtt azonban óriási vagyona legnagyobb részét közcelokra hagyományozta.

Nos, Carnegie nek egyik gyakrau ismételtetett jelmondata ez volt:

— *Vegyetek elő két egyforma munkakedvű es egyforma intelligenciájú embert s meglássátok, kettejük közül mindig az fog a másik fölött diadal-maskodni, aki több irányban művelte ki magát...*

Ezt a több irányban való kiművelődést pedig sohol es semmi módon nem szerezheti meg az ember könnyebben es gyorsabban, mint egy jó lexikon segítségével. Jellemző, hogy olyan emberek, akiket hivatásuk vezető helyekre lendített, mindenkor nyiltan bevallották, hogy a lexikonnak köszönhetik azt, hogy kiemelkedtek a szürke tömegből. A 164 éve létező *Encyclopaedia Britannica* például büszkén hirdeti magáról evtizedek óta, hogy George Washington-tól kezdve az Egyesült Államok minden egyes elnöke megszerezte es átítanmányozta az angoloknak ezt a valósággal nemzeti intézményé vált lexikonat.

S ha már száz es százötven évvel ezelőtt is ez volt a helyzet, mennyivel inkább áll ez az igazság ma, a világ-háboru utáni hihetetlen méretű világ-krisziben, amikor igazán csak a leg-sokoldalubb tudásu ember allhatja meg a sarat az életi bármely irányu vihar-zásában.

Az örökös harc közepette az az ember marad fölül, aki embertársainál többet tud s általánosabb a tudása. Súlyos napi elfoglaltságunk es sok mindenfajta tiltó rendelkezés miatt csak kevesen jutnak hozzá, hogy egyetemeti, szakiskolai vagy akár csak speciális kurzusokat is végezzenek. Ilyen körülmények között aztán nincs más út a siker felé, mint egy jó lexikon, amely szakavatottan, alaposan es a legmodernebb ismeretek birtokában instrual mindenről, amit a Ma emberének tudnia kell.

De hat milyen legyen ez a miadentudó jobará, a modern értelemben vett lexikon? Kevés embernek van arra ideje, hogy 20-30-kötetes nagy lexikonokat tanulmányozzon át. Viszont az egészen kis, 1-2 kötetes lexikonok, terjedelmüknel fogva a célt nem szolgálhatják.

Általánosán elismert dolog — s na már mindenütt erre lexikonlipusra térnek át a világ legismerőbb lexikon-kiadóit, — hogy az 5-6-kötetes lexikon az a forma, amely legjobban kielégíti a mai olvasót úgy az alaposág, mint az információszerzés gyorsasága szempontjából. Ezt az új tipust követi a Dine es a Pantheon könyvkiadók *Uj Lexikona*. Ez az *Uj Lexikon* nem próza szet sokszázezer címszóban az anyagot, úgyhogy az olvasónak nem kell fáradságos munkával kesegélnie az egyévké tartozók dolgokat s folytonos ide odautalásokon nem kell bosszankodnia. Nagyobb összefoglaló cikkek nondonak el minden, a Ma embere nézőpontjából érdekel biró dologról minden fontos tudnivalót. A hat kötet 4000 oldalának 500 000 sorában nincs egyetlen henye, főösleges szó, mert a szakavatott munkatársaknak (akik kö-zött a magyar tudományos világak

Tungstam duplaspirál lámpa jobb is — gazdaságosabb is!

szinte minden szánott név képviselve van) legőjja a legnagyobb precizióra törekszik.

A hatkötetes *Uj Lexikon* még azol számára is fontos, akiknek már van egy régebbi kiadásu nagylexikonuk, mert hiszen nincs nap, amely ne hozna tömegnyi új fogalmat, új problémát az olvasó elébe.

HIREK

Ezüstmenyegző. Csütörtök délután ünnepelte házasságának 25-ik évfordulóját lapunk kiadója Rónai Frigyes és naje sz. Koller Gizella. A jubiláló házaspár délután 4 órakor erősítette meg 25 évvel ezelőtti kötései boldog frigyét az evang. templom oltára előtt, ahol Weisz Vilmos evang. lelkész szíve és lélekre mélyenható beszéd után a dia rájuk a Mindenható áldását. Az egyházi áldás után a nagy számban megjelent ismerősök és barátok a legjobb kívánságokat halmozták el a jubiláló házaspárt.

Népművelési előadások.

A Katolikus Legényegyletben február hó 22-én, szerdán este 7-9-kor ismét népművelési előadást rendeztek. Czifrák József tanítóképző-intézeti tanár „Polgári legvédelmi tájékoztató” címen tartott érdekes előadást, melyet a közönség feszült érdeklődéssel hallgattott. Az áll. tanítóképző növendekéi kedves népszokást és egy régi táncot mutattak be, majd Petőfi—Kacsóh—Bakonyi „János vitéz”-hangzott el rövidebb előadás. Bogner Gyula tanítóképző intézeti tanár „Gyerekek újabb irodalmunkban” címen tartott szíven felépített, kedves humorral fűszerezett előadást. Az előadásokon szép számú hallgatóság vett részt. A január 29-én, szerdán megrendezésre kerülő előadásra az egyesület tagjait ezen az uton is szeretettel meghívjuk.

Ma, vasárnap este 6 órakor az iparoszekházban rendezik meg a második népművelési előadást, amelyen az örök magyar dal és a legszebb magyar táncok kerülnek ismertetésre. A rendezőség kéri az iparosokat, hogy ezt az előadást is olyan szép számban látogassák, mint az előzőt.

Ugyancsak ma, vasárnap délután 3 órakor az áll. tanítóképző Kaszárnya utcai épületének nagytermében népművelési mesedélután lesz a községi gyermekek számára. A rendezőség a város valamennyi mesekedvelő kicsinyét, — a nem iskola köteleseket is, — szívesen látja. Szijj Béla gyak. isk. tanító mesemondását a gyermekek kedvelt játéka, a bábszínház egészíti ki.

Iskolalátogatás. Pődör Béla tanítóképzőintézeti tanár, a községi iskola körzet felügyelője, a héten hivatalos látogatást végzett a Szt. Domonkoszárda elemi iskolájában, valamint az ev. elemi iskolában. A tapasztalatoktól elismerését nyilvánította.

Az előrehaladti idény miatt hőcipőket 25% árengedménnyel kaphat. Egyéb cipőket is feltárni kérésre a városi vásárolhat a Freyberger utcában, Várkör 10. sz.

Halalozás. Sokan vannak Köszegen, akik még emlékeznek az egykori „Günser Anzeiger” tulajdonosára és felelős szerkesztőjére, Feigl Adolfra, nehai Rónai Frigyes nyomda és lap tulajdonos fivérére, aki a hó 16-án Kiskunhalason hosszú szenvedés után életének 67. évében elhunyt. Feigl Adolf 1904-ben átvette édesapja nehai Feigl Frigyes által alapított nyomdát és a „Günser Anzeiger” című német lapot, melyeket nehéz küzdelmek közt 1917-ig vezetett. Ekkor azonban kénytelen volt feladni vállalkozását és úgy a nyomda mint a lap beolvadt a jelenlegi vállalatba. Néhány évig mint nyomdavezető Sopronban, később Kiskunhalason működött, ahol családjával együtt letelepedett. Az utóbbi években betegeskedése nyarán munka képtelen lett és gyermekeinek támogatására szorult, akik szeretettel fogadták körükbe. 1934. év elején elvesztette hűségét és aldtelleklü feleségét, akivel most együtt pihennek a kiskunhalasi temetőben. Az elhunytat három leánygyászolja, kik közül kettő férjhez, a harmadik pedig, Feigl Ilonka, Köszegen az elhunyt édesapjának nevében Feigl Emiliánál lakik. Ezeket kivül gyászolják még: Sopronban elő férje, Feigl Gyula, valamint a helybeli Feigl és Rónai családok.

Szülői értekezlet a polgári fiúiskolában. Ma, vasárnap délután 3 órakor a polgári fiúiskolában szülői értekezletet tartanak, amelyre a szülőket és szállásadókat ezton hívja meg az iskola igazgatósága. Az értekezleten Molnár Deák Anna tanárnő a családi nevelés elveiről tart értekezést.

Ifjúsági előadás. A Nemzeti Egység ifjúsági szervezetében a legközelebbi előadást február 3-án este 7 órakor tartják. Az előadást Németh Imre országgyűlési képviselő tartja.

Liszt Ferenc iskolai emlék ünnepélyt rendez az ev. leánygimnázium január 31-én, délután 1/2 óra kezdettel az intézet dísztermében. Az ünnepély magas színvonalával méltóképpen fogja bevezetni Köszegen a Liszt Ferenc jubileumi év megünneplését. Az ünnepi méltatást Mohr Jenő zongoraművész, az intézet zenetanára tartja s Reményi Ferenc ny. ezredes, mint vendég, Liszt Ferenc műveket ad elő zongorán. Az ünnepély további színeit a leánygimnázium növendékeinek énekara és szavaltatai adják. Az intézet igazgatósága az ünnepélyre ezton hívja meg a szülőket, a művésztet, a tanügynek és az intézetnek barátait.

Elsőrendű szemelt borokat mér e hó 28-ától, ugyanott friss csemegeszőlő kapható. Várja a tisztelt vevők szives pártfogását Mezősylváné Sziget-u. 29.

A bécsi földrajzi társaság számos tagja volt itt a nyáron autóbusz kiránduláson. Negy nap körutazást tettek a Balatonhoz és vissza. Bár csak néhány órát töltöttek itt, mégis olyan sokat láthattak, hogy szaklapjukban megjelent utleírás igen érdekesen ismerteti abban városunk szépségeit és érdekességeit. Írója dr. Rundgaldier Randolf tanár az utleírás egy egy példányát elküldötte a polgármesternek és a turisztikai titkárnak a vezetés hálás megemlékezéséül.

A Vöröskereszt Egyesület községi fiókjának közgyűlése. A Vöröskereszt Egyesület községi fiókjának vasárnap délután 11 órakor tartott évi rendes közgyűlést a városház tanteremében. Az ülést, amelyen részt vett vitéz Nagy Miklós dr. polgármester, Náhler Mátyás nyugalmazott polgáriskolai igazgató, szakfelügyelő nyitotta meg. Beszámolt az egyesület egész évi munkájáról. A jelentés szerint Vukán Ferenc dr. kórházi főorvos az elmúlt nyáron 4 hónapos ápolónői tanfolyamot tartott, amelyen 17 községi urhölgy vett részt. Felkerte Pallay József dr. városi tisztifőorvost és Vukán Ferenc dr. kórházi főorvost: tartsanak a levették számára egészségügyi előadásokat. Az első előadásokat már megtartották. Bejelentette: az állami polgári fiúiskolában ifjúsági Vöröskereszt Egyesület működik Pavetti Ede polgáriskolai tanár vezetése alatt. Ezton több intézkedést olvasott fel, amelyek között a gázvédelmi rendelkezések is szerepeltek. Majd a pénztáros terjesztette elő évi számadást. A jelentés szerint az egyesületnek 62 tagja van. A közgyűlés végén a választmányt egészítették ki választás után. A választmány régi tagjai közül: Községi József nyugalmazott rendőrkapitány, Gyöngyös Endre városi főjegyző polgármesterhelyettes, és Kincs István pápai prelátus kerültek újra a választmányba. Új tagokul vitéz Nagy Miklós dr. polgármestert, Weisz Vilmost az evangélikus gyülekezet parochus lelkészét, Vukán Ferenc dr. kórházi főorvost, Freyberger Jenő dr. városi tisztifőorvoszt választották meg.

Helyreigazítás. Ezen lap 1935. évi október 13-i számában „Nagy botrány volt” cím alatt megjelent cikk, amely, amint arról meggyőződöttünk, téves információt alapult, e felett sajnálkozomát fejezem ki és kérem a közleményt meg nem történtnek tekinteni. A szerkesztő.

Stefánia-hirdetmény. A védőintézetben rendszeresített „Anyák iskolája”-ban dr. Kirchknopf Béla főorvos f. hó 30-án (csütörtökön) d. e. 1/2 órakor tart előadást „A csecsemők természetes táplálásáról a szoptatásról és ennek fontosságáról” címmel.

Előadás Abessziniáról. Elmult vasárnap Marasztó Ferenc polgáriskolai igazgató nagyszámú közönség jelenlétében érdekes előadást tartott Abessziniáról. Lénárd Ödön polgáriskolai tanár által vetített képsorozatok kíséretében elvezette hallgatóit Abesszini fővárosába, jellemző tájaira. Ismertette Abesszini földrajzi, népességi és gazdasági viszonyait a lakosság faji jellegének, foglalkozásának és életmódjának kidomborításával. Előadása keretében kitért az olasz gyarmatpolitikára és az olasz—abesszin háboru okaira. Az időszerű és tartalmas előadás mindvégig lekötötte a közönség figyelmét.

Hernyózásra igen alkalmas a mostani enyhe időjárás. Messziről is megtehetnek az apró zászlocska módjára gyümölcsfaikon lengedező összeszűgördött száraz levelek, melyek tele vannak a galagonya pille hernyóival. Szedjük le és égessük el őket. Az idén rengeteg sok van belőle.

Értesítés.

Tudomásomra jutott az a híresztelés, mintha én orásüzletemet megszüntettem volna. Ezen alaptalan híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert én a 38 év óta fennálló orásüzletemet eddig is és ezton is tovább vezetem Király-ut 36. szám alatti saját házamban. A n. e. közönség szives pártfogását kéri továbbra is

Sághy István
órasmester.

A tűzoltók álarcosbáljának terminusa nagy léptekkel közeledik. Hatása már éleken észlelhető. A kereskedők serényen mozognak a pult mögött, veszik a selymeket, készülnek a bál ruhák, az ötletes jelmezek. A nagy készülődés a Bálházban is folyik. A farsang első bálján: az álarcosbálon mutatkozik be a táncterem új köntöskében. A termet ugyanis nagy átalakításokkal, festéssel igyekeznek meltóvá tenni Karnevál herceg bevonulására. A bálon, amelynek nagy multja biztos garancia a sikerre nézve, Németh Imre országgyűlési képviselő is részt vesz. A meghívó igénylések arra engednek következtetni: az idei álarcosbálon nemcsak a helyi, hanem a környékbeli intelligencia is a szokottnál nagyobb számban képviselteti magát. A táncosok gardiját a tanítóképző ifjúsága erősíti. A talpalávalót az Elite kávéház elismerten első klasszisu cigánya: Balázs Kálmán zenekara szolgáltatja.

Anyakönyvi hírek az elmúlt két hétről. Születések: Koczor Karoly—Lakner Erzsébet házasságából Marta ág. h. ev., Mészáros János—Plach Katalin házasságából Margit r. k. született. — Házasságkötés: Rusnyák István Kappel Mariával kötött házasságot. — Halálozások: Terplán Erzsébet 3 hónapos r. k., Kéry László 2 hónapos r. k., Kőles Gyula 75 éves r. k., Meszes Józsefné 78 éves r. k.

**Fél munka!
Dupla eredmény!**
Ezen ismertetőjelek látnak előtérbe a
Dr. Oetker-féle sütőpor
használatánál. A rövid idő alatt
Dr. Oetker receptje
szerint megkevert tészta, vagy
kuglóf, egy óra múlva már
készen, asztalán is áll, még
megkelve, fűszeresen illatozva.
Ez a sütőpor a sütvé, minden tészta-
tészta és könnyűben emészt-
hető lesz a **Dr. Oetker-
féle sütőpor** által.
Dr. Oetker gyártmányai min-
den fűszerboltban kaphatók.
Uj receptek helyen és
börmenive a gyártól.
Budapest, VIII.,
Conti-utca 25. sz.

